

Warszawa, 30 września 2015r.

Międzynarodowy handel usługami – informacja metodyczna

Narodowy Bank Polski po raz pierwszy udostępnia dane dotyczące międzynarodowego handlu usługami. Prezentowane dane opisują wszystkie rodzaje usług dostarczanych oraz nabywanych przez polskie podmioty od podmiotów zagranicznych (nierezydentów). W danych tych można wyodrębnić zarówno te, które charakteryzują usługi transportowe, usługi związane z podróżami zagranicznymi, usługi budowlane, ale także usługi bardziej zaawansowane, takie jak: finansowe, ubezpieczeniowe, związane z wydatkami na badania i rozwój czy opłaty licencyjne.

Obowiązek i zakres sporządzanej statystyki międzynarodowego handlu usługami regulowany jest przez Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 555/2012 z dnia 22 czerwca 2012 roku. Zgodnie z tym rozporządzeniem dane o międzynarodowym handlu usługami przekazywane są przez NBP do Eurostatu oraz Europejskiego Banku Centralnego. Ponadto informacje te są przekazywane do: Międzynarodowego Funduszu Walutowego i Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD).

Sposób zbierania i zestawiania danych o międzynarodowym handlu usługami dla Polski jest zgodny z międzynarodowymi standardami, które reguluje podręcznik „Balance of Payments and International Investment Position Manual Sixth Edition (BPM6)” wydany w 2009 r. przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy oraz podręcznik „Manual on Statistics of International Trade in Services” wydany w 2010 r. przez Organizację Narodów Zjednoczonych.

Głównym źródłem danych jest badanie „Międzynarodowy handel usługami” w ramach którego krajowe przedsiębiorstwa są zobligowane do przekazywania informacji o wielkości dostarczonych lub nabytych usług od nierezydentów. Do zbierania tych informacji służą formularze DNU-K i DNU-R (odpowiednio kwartalny i roczny). Badanie to jest przeprowadzane w ramach Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej (PBSSP) wspólnie przez Główny Urząd Statystyczny i Narodowy Bank Polski. Szczegółowe informacje o progach sprawozdawczych, terminach i zakresie

znajdują się w aktualnym PBSSP. Dodatkowo prowadzone są badania dotyczące podróży zagranicznych, badania te są prowadzone w ramach PBSSP wspólnie przez Narodowy Bank Polski, Główny Urząd Statystyczny oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki. W ramach tych badań pozyskiwane są informacje o wydatkach na wyjazdy zagraniczne Polaków i cudzoziemców w Polsce (dane potrzebne do zestawienia statystyki międzynarodowego handlu usługami i bilansu płatniczego), jak i informacje o wyjazdach krajowych wykorzystywane do innych statystyk (np. statystyki turystyki).

Dane o usługach w handlu międzynarodowym przedstawiane są zgodnie z Rozszerzoną Klasyfikacją Usług w Bilansie Płatniczym (EBOPS), w której głównymi grupami są:

- Usługi transportowe (kod usługi – SC) – obejmują usługi związane z transportem towarów, przewozem pasażerów, usługi pocztowe i kurierskie oraz pozostałe usługi wspomagające usługi transportowe takie jak: załadunek i rozładunek kontenerów, naprawa i specjalistyczne czyszczenie sprzętu itp.
- Podróże zagraniczne (kod usługi – SD) – obejmują wszystkie transakcje jakie miały miejsce podczas prywatnej lub służbowej podróży zagranicznej.
- Usługi budowlane (kod usługi – SE) – obejmują prace wykonane w ramach projektów budowlanych i instalacyjnych.
- Usługi ubezpieczeniowe (kod usługi – SF) – obejmują usługi ubezpieczeń na życie, ubezpieczeń emerytalnych i rentowych, ubezpieczeń przewożonego ładunku, pozostałych ubezpieczeń bezpośrednich, usługi reasekuracyjne oraz usługi wspomagające ubezpieczenia.
- Usługi finansowe (kod usługi – SG) – obejmują usługi związane z pośrednictwem finansowym, usługi wspomagające (takie jak: doradztwo finansowe, zarządzanie aktywami finansowymi itp.) oraz usługi finansowe mierzone pośrednio (FISIM).
- Opłaty z tytułu użytkowania własności intelektualnej (kod usługi – SH) – obejmują opłaty z tytułu użytkowania znaków towarowych, umów franczyzy oraz wszelkie opłaty licencyjne
- Usługi telekomunikacyjne, informatyczne i informacyjne (kod usługi – SI) – obejmują transakcje usługowe dotyczące transmisji dźwięku, obrazu danych oraz innych informacji. Do tej kategorii zalicza się również wszelkie usługi związane z użytkowaniem i naprawą sprzętu komputerowego, usługi agencji informacyjnych oraz pozostałe usługi informacyjne.

- Pozostałe usługi gospodarcze (kod usługi – SJ) – obejmują największą grupę transakcji. W ich zakres wchodzi między innymi: usługi badawczo-rozwojowe, usługi świadczone przez profesjonalistów, konsultacyjne oraz w zakresie zarządzania (m.in. usługi prawnicze, księgowość, audytowe, konsultacje podatkowe, usługi marketingowe oraz w zakresie public relations), oraz usługi techniczne i związane z handlem (m. in. usługi architektoniczne, inżynierskie, w zakresie utylizacji odpadów itp.).
- Usługi kulturalne i rekreacyjne (kod usługi – SK) – obejmują usługi audiowizualne i powiązane z nimi opłaty takie jak: opłaty związane z produkcją filmów, programów radiowych i telewizyjnych, nagrań muzycznych. Zaliczane są tu również usługi edukacyjne, medyczne oraz pozostałe usługi świadczone dla ludności.
- Usługi rządowe (kod usługi – SL) – obejmują wszystkie transakcje usługowe oraz wydatki osobiste na usługi poniesione przez polskich dyplomatów i pracowników konsularnych, polski personel wojskowy oraz osoby pozostające na ich utrzymaniu w kraju, w którym są zatrudnieni.
- Usługi uszlachetniania (kod usługi - SA) – obejmują przetwarzanie, montaż, etykietowanie, pakowanie świadczone przez podwykonawców nie będących właścicielem towarów.
- Naprawy i konserwacja dóbr ruchomych (kod usługi – SB) – obejmują zarówno niewielkie naprawy i konserwacje towarów, które zapewniają bieżącą eksploatację towaru, jak również remonty kapitalne zwiększające sprawność i wydajność lub wydłużające okres eksploatacji towaru.
- Usługi niezaklasyfikowane gdzie indziej (kod usługi – SN) – obejmują transakcje, które nie zostały sklasyfikowane do jednej z powyższych kategorii.

Narodowy Bank Polski będzie na swojej stronie internetowej prezentował dane w ujęciu rocznym począwszy od 2010 roku. Wartości ukazane są w milionach złotych (mln PLN) w podziale na najważniejsze grupy usług oraz w podziale według głównych partnerów handlowych.